

Juli
2011
Heinäkuu

BORT MED BYARNA!

Det här vill Nylands förbund! Det nya landskapsförbundet, där Östra Nylands förbund numera ingår, har presenterat ett utkast till landskapsplan för Nyland där många gamla byar inte skall finnas med, såsom Emsalö. Man utgår i planen från att bara byar med högst 300 fast bosatta invånare inom en radie på 2 km har förutsättningar att utvecklas. Som by har beaktats jordregisterbyar och inte bygemenskaper såsom Emsalö och Haxalö. Östra Nylands Byar rf, dit också Emsalö hör, ordnade ett protestmöte i Liljendal 2.6.2011 där planen presenterades och risades. På mötet beslöts att skriva på en protestlista och att så många som möjligt skickar kommentarer till Nylands förbund före 17.6. Med var också representanter från Emsalö Byaråd och Emsalö Allmogeförening. I augusti är den officiella utlåtanderundan där bara stora aktörer har röst.

Landsorten har ingen röst i Nylands förbund. Östra och Västra Nylands landsort är helt underrepresenterad i förbundet då delegaterna väljs utgående från invånarantal. I praktiken är det H:fors som regerar och de har inget till övers för landsbygden. Beslut görs demokratiskt så de stora kommunerna kan göra majoritetsbeslut. Och mantrat för all planering är förtätad bebyggelse för att man tror att det ger minst CO₂-utsläpp.

Landsbygdsboende ger mindre utsläpp! Nu finns det utredningar som visar att stadsboende och tätbebyggelse i verkligheten ger mera CO₂-utsläpp per invånare och värre miljöförstörelse än landsbygdsboende. Forskarna Jukka Heinonen & Seppo Junnila på Aaltouniversitetet har kunnat visa detta. Se <http://iopscience.iop.org/17489326/6/1/014018/fulltext>. Ett reportage fanns i HeSa 22.5.2011. Det urbana livet slösar med energi jämfört med boendet på landsbygden. Med tätbebyggelse går det mera energi åt för uppvärmning, underhåll och byggandet av fastigheter, för skaffande av dagligvaror, för fritidsverksamhet och utlandsresor. Endast privatbilismen har något mindre utsläpp. Men hela mantrat för tätbebyggelsens lov baserar sig enbart på bilismen. Läger man till utsläppen för kollektivtrafiken blir skillnaden liten. Politikerna har blivit lurade och gör helt fel miljöbeslut. Eller gör de det? Nämligen för kommunerna är det bra business med tätbebyggelse. De köper in billig råmark, planerar den för tätbebyggelse och gör väldiga vinster i byggandet av vatten- och avloppsnät samt tomtför-

säljning. Ifall dessa vinster inte beaktas i kommunernas ekonomi visar det sig att boendet på landsbygden ger mindre kostnader per invånare än med tätbebyggelse! Så den kommunala ekonomin styr planerandet, inte hänsynen till miljö och utsläpp. /bn

EMSALÖ BREDBANDSPROJEKT

Varför snabbt bredband till Emsalö? Lagen om tillgång till 100 Mbit/s bredband år 2015 för alla hem i Finland utgår från att 1 % av befolkningen blir utan denna möjlighet. Därtill har bestämts att bredbandsnäten ska baseras på fiberoptik. Vissa glesbygdsområden har valts att få statligt och kommunalt understöd. Södra och västra Emsalö är ett sådant område som kan få 66 % investeringsstöd för stomnät. Hittills har de stora operatörerna inte varit intresserade av att göra någonting alls på Emsalö. De vill utnyttja det gamla kopparbaserade telefonnätet, tills kablar och stolpar ruttar. Därför har Andelslaget EmsaloNet bildats för att bygga fibernät till hushållen på Emsalö och kunna tillgodogöra de understöd som kan fås. Men för att kunna bygga till ett överkomligt anslutningspris behövs att tillräckligt många är villiga att göra anslutningsavtal. Om inte, så blir det inget fibernät på Emsalö och då kommer befolkningen här att höra till den 1 % som blir utan snabbt bredband i Finland.

Behövs snabbt bredband? Behovet av snabbhet ökar hela tiden i datakommunikationerna. Internet med videosnuttar etc. fordrar 3-4 Mbit/s ner och 1,5 upp. Distansarbete, så att man jobbar direkt med en annan dator, fordrar nerhastighet på 2-3 Mbit/s i dagens läge. Om några år behöver man 30-50 Mbit/s i båda riktningarna för att kunna kommunicera fullgott i Internet. Detta behövs också för kabel-TV och nedladdning av filmer. Den åldrande ADSL-, eller nya morkula-tekniken kan inte möta dessa behov, därför fiberoptik.

Vem behöver? De som behöver Internettjänster för att kommunicera och distansarbete via webben, de som vill ringa gratis med internettelefon och utnyttja webbkamera, de som vill se på kabel-TV, de som vill kunna sända och ta emot stora e-post-bilagor, se på videor och nyheter i nätet, ladda ner filmer mm. Speciellt gäller det den yngre generationen som vill vara uppkopplad hela tiden. Men även de äldre kan dra nytta av Internettjänster. På vissa områden

finns redan interaktiva tjänster för äldre omsorgen. Inom några år kommer dessa att utvecklas explosivt och kommer att effektivt stöda ett längre boende i hemmet. Det kan gälla såväl läkartjänster, omsorg som t.ex. dagliga inköp.

EmsaloNets fiberprojekt. EmsaloNet har med stöd av skärgårdspengar planerat projektet utgående från att fiberkablar hängs upp i elverkets stolpar. Detta är mycket billigare och snabbare än att gräva ner kablar. Budgeten för ett stomnät för hela Emsalö är på 330'000 € och för husanslutningar till ca. 100 hus 80'000 €. Beslut om investeringsbidrag har erhållits från Borgå stad samt ELY-centralen (EU-pengar) men beslut om statens andel saknas ännu i juni fastän EmsaloNet redan i januari 2011 lämnat in ansökan. Bidrag på ca. 200'000 € har beräknats men när statens andels är oklar är summan osäker. Med de beräknade bidragen och ca. 100 anslutare har anslutningspriset, inkluderande 100 m husanslutningskabel, beräknats till 2'500 €. Bygget kan starta på hösten 2011 och bli färdigt före utgången av 2012. För finansieringen av investeringen under byggtiden måste lån tas, bidragen fås i efterskott. För att undgå finansieringsrisker startas bygget först när beslut om statsstödet erhållits och ca. 100 anslutningsavtal gjorts. Marknadsföringen av nätanslutning startas genast när bidragsbeslut kommit. Mera uppgifter finns i aktuellt på www.emsalo.fi.

Bli medlem i EmsaloNet! Det är viktigt att alla intresserade kommer med och ansluter sig till EmsaloNet! Tag kontakt per telefon 0405571468 eller per e-post till christer.nystrom@stumpebo.fi eller bebbe.nyberg@diff.fi.

VATTENANDELSLAGET

Höjda anslutningskostnader! Anl Borgå Skärgårds Vattentjänstverk höll sin årsstämma 23.3.2011 på Vessö. På mötet behandlades vattenandelslagets likviditetsproblem som uppkommit då Borgå stad vägrat ge garanti för mera lån och då ytterst få nya anslutningar erhållits. På mötet beslöts om vilka åtgärder vattenandelslaget måste göra på basen av en presentation som den av Borgå tillkallade konsulten höll. Åtgärderna är i stort sett att inga investeringar görs, att anslutningsavgifterna drastiskt höjs från 1.6.2011 samt att bruks- och grundavgifterna höjs i två steg med mellan 12 och 19 %. Därtill bör Borgå göra någonting för att få mera hushåll att ansluta sig inom verksamhetsområdet.

Likviditetsproblemet förbi! På grund av höjningen av anslutningspriserna har så pass många nya anslutningsavtal gjorts att leverantörsskulder och amorteringar har kunnat betalas. Men ännu finns det många både gamla andelsmedlemmar och hushåll som borde kunna ansluta sig. Skötsel

av vatten- och avloppsnetet är fortfarande mycket kostsamt då icke tillåtna ämnen slängs i WC-byttorna. Det gör också vattenläckagen i hushåll, som en sträng vinter förorsakar.

Vattentrycket dåligt vissa tider! När det är varmt och alla är ute på stugorna ökar förbrukningen så mycket att vattentrycket sjunker. Normalt vattentryck på södra Emsalö är 5,5-6 bar nära havsnivån men ju högre upp ett hus finns desto lägre blir trycket. Vid stor förbrukning kan vattentrycket vid havsnivån sjunka till 2,5 bar, helt tillräckligt för hushållsbruk. Men vid 30 m höjd kan vattnet då ta helt slut. Det vatten som vattenandelslaget köper av Borgå vatten kommer från Hammars vattentorn via Kråkö och Vessö till Emsalö. Vattenhöjden i tornet har nu ordnats så att det är som högst 15-tiden. På Borgå vatten anser man att rördimensionen inte räcker till för den vattenmängd som förbrukas när det är som torrast och hetast men någon investeringsvilja från deras sida att ordna ett nytt rör från Tolkis finns inte. Ett problem verkar vara bevattning eftersom trycket är bra när det regnar och är kallt. Bevattning ska helst göras från egna brunnar eller sådan tid när det inte behövs hushållsvatten. Vattenandelslaget kan inte göra någonting tillvidare, problemet är Borgå vattens. Mera uppgifter rörande resultat och anslutningar finns på nätadressen www.borgaskargards.fi.

EMSALÖ BYARÅD

Föreningen Emsalö Byaråd r.f.s årsmöte hålls 7.8.2010 kl 14:00 på Midgård. Information om bl.a. bredbandsprojektet kommer att ordnas. Kom också ihåg att följa upp aktuellt på Emsalö och händelsekalendern som är publicerad i den utgivna servicekalendern och på hemsidan www.emsalo.fi.

Trevlig fortsättning på sommaren!

